

Temat godziny wychowawczej:

Uświadomienie zagrożeń związanych z żywiołami,

Cele szczegółowe lekcji:

- uświadomienie zagrożeń związanych z żywiołami,
- kształtowanie nawyków, bezpiecznych zachowań ochrony przed żywiołami.

Cele operacyjne:

Po zakończeniu zajęć uczeń:

- zna pojęcie katastrofy, klęski żywiołowej,
- potrafi wymienić rodzaje klęsk żywiołowych,
- wie, gdzie szukać pomocy,
- zna procedury postępowania w czasie klęsk, katastrof.

Metody nauczania:

- burza mózgów – działanie w grupach,
- pogadanka,
- analiza znaków i symboli,
- analiza procedur ratunkowych.

Pomoce dydaktyczne:

- encyklopedia PWN,
- komputer z dostępem do Internetu,
- karty pracy ucznia.

Formy aktywizacji uczniów:

- praca w grupach,
- analiza trzech żywiołów wywołujących klęski: wiatry, powódzie, trzęsienia ziemi,
- burza mózgów i dyskusja, jak się chronić przed żywiołami?

Przebieg lekcji:

Nauczyciel informuje:

23.03.2009 r. w Internecie na stronie www.um.andrychow.pl pojawiło się ostrzeżenie dotyczące zjawiska typu: **Silny wiatr**.

Nauczyciel dzieli klasę na grupy i przekazuje uczniom karty pracy z pytaniami, następnie przedstawia uczniom poszczególne prezentacje multimedialne przygotowane przez uczniów.

Uczniowie w trakcie prezentacji wypełniają karty pracy i omawiają je.

Prezentacja dotycząca: wichury

W czasie takiej wichury możemy mieć do czynienia, co czytamy np. w ogłoszeniu na stronie WWW.um.andrychow.um, z następującymi skutkami:

Skutki: Uszkodzenia budynków, dachów; szkody w drzewostanie, łamanie gałęzi i drzew; utrudnienia komunikacyjne

1. Jak należy postąpić przed wichurą/silnym wiatrem? Podaj przynajmniej 3 przykłady.

PRZED SILNYMI WIATRAMI:

- Upewnij się, że wszyscy członkowie twojej rodziny wiedzą, jak postępować w czasie zagrożenia. Naucz wszystkich członków rodziny, jak wyłącza się gaz, elektryczność i wodę.
- Naucz dzieci, jak i kiedy wzywa się policję lub straż pożarną oraz które radio jest nastrojone na odbiór informacji o stanie zagrożenia.
- Opracuj plan komunikowania się w czasie zagrożenia.
- Na okoliczność, gdy w czasie katastrofy członkowie rodziny są rozdzieleni (dorośli są w pracy, a dzieci w szkole), miej przygotowany plan kontaktowania się rodziny.

=> w budynkach pozamykać i zabezpieczyć otwory okienne i drzwiowe, włączy dachowe, usunąć wszelkie nie przymocowane przedmioty z dachów, balkonów, tarasów, itp.;

=> na terenie posesji usunąć wszelkie przedmioty mogące stworzyć zagrożenie, zabezpieczyć materiały budowlane;

=> na terenie budów:

- zabezpieczyć sprzęt budowlany, a zwłaszcza dźwigi, podnośniki, rusztowania i szalunki;
- zabezpieczyć składowane materiały budowlane;
- odłączyć dopływ energii od maszyn i urządzeń.

2. Jak należy postąpić w okresie ostrzeżenia o silnych wiatrach? Podaj przynajmniej 4 przykłady.

- Nasłuchuj w radiu lub telewizorze komunikatów o rozwoju sytuacji;
- Sprawdź przygotowane wyposażenie;
- Pozamykaj i zabezpiecz okna.
- Zatankuj samochód;
- Wnieś do domu przedmioty takie, jak narzędzia i zabawki ogrodowe oraz umocuj przedmioty, które nie mogą być wniesione do wewnątrz;
- Usuń lub wzmocnij zewnętrzne anteny;
- Nastaw lodówkę i zamrażarkę na najzimniejszy zakres. Otwieraj je tylko, jeśli to absolutnie konieczne i natychmiast zamykaj;

3. Kiedy jest ogłaszane ostrzeżenie o silnych wiatrach?

Ostrzeżenie o silnych wiatrach jest ogłaszane, gdy **istnieje możliwość nadejścia wichury w okresie najbliższych 12 -24 godzin.**

4. Jak należy postępować podczas silnego wiatru/wichury?

PODCZAS SILNEJ WICHURY

- Nasłuchuj w radiu lub telewizorze informacji służb obrony cywilnej ;
- Unikaj używania wind.
- Nie zatrzymuj się pod trakcjami elektrycznymi, planszami reklamowymi, drzewami, itp..

5. 50 km/h to jaka prędkość wiatru: umiarkowana, silna, wichura, czy huragan?

prędkość wiatru		charakterystyka wiatru
m/sek	km/godz	
Do 10	do 36	umiarkowany
10 – 20	36 - 72	silny
20 – 30	72 - 108	wichura
Powyżej 30	powyżej 108	huragan

6. Jak należy zabezpieczyć dom przed nadejściem powodzi?

- zabezpiecz swój dom przed nadejściem powodzi (workami z piaskiem lub innymi materiałami, powyńość rzeczy na wyższe kondygnacje i przygotuj tam warunki do ewentualnego bytowania domowników),

7. Co jakie produkty/rzeczy należy zabezpieczyć dl rodziny przed nadejściem powodzi?

- zabezpiecz dla domowników żywność, wodę, latarki z zapasowymi bateriami, przenośne radio, apteczkę pierwszej pomocy.

8. Czy w czasie powodzi można wchodzić do naniesionej przez powódź wody?

- nie wchodzić do niesionej przez powódź wody (pamiętaj, że nawet 15 cm fala wody może cię przewrócić),

9. Czy w czasie powodzi można używać wód gruntowych do sporządzania posiłków?

nie używaj w gospodarstwie wód gruntowych, mogą być zatrute,

10. Jak należy wchodzić do budynku mieszkalnego po ustaniu powodzi?

wchodzić ostrożnie do domu, sprawdź czy fundamenty nie mają pęknięć lub czy nie ma innych widocznych uszkodzeń budynku

11. Jak należy postąpić z rzeczami, które miały styczność z wodą powodziową?

zdezynfekuj przedmioty, podłogi, ściany, które miały kontakt z wodą powodziową (niesiony muł zawiera dużo bakterii chorobotwórczych i grzybów co stanowi zagrożenia dla zdrowia ludzi i zwierząt),

12. Co należy uczynić z żywnością, która miała kontakt z wodą powodziową?

wyrzucić żywność, która miała kontakt z wodami powodziowymi,

13. Jaki jest nr alarmowy na straż pożarną?

numer alarmowy 998

14. C należy zrobić w przypadku wystąpienia zagrożenia pożarowego?

W pierwszej kolejności należy niezwłocznie zaalarmować, przy użyciu wszystkich dostępnych środków osoby będące w strefie zagrożenia

15. Jak należy postąpić w przypadku, gdy pożar na tyle się rozwinął, że nie możemy go sami ugasić?

W sytuacji kiedy pożar jest już zbyt rozwinięty aby go samodzielnie ugasić, należy przystąpić do ewakuacji ludzi i mienia.

16. Co oprócz ognia towarzyszy pożarowi i dlaczego może to stanowić dla nas tak wielkie zagrożenie?

Pożarom oprócz ognia towarzyszą zazwyczaj duże ilości wydzielającego się dymu, który potrafi być o wiele bardziej niebezpieczny niż sam ogień. W większości zająć śmiertelnych bezpośrednią przyczyną prowadzącą do zgonu jest trujący dym, którego najgroźniejszym składnikiem jest tlenek węgla (czad).

17. W przypadku kiedy zostałeś odcięty w jakimś pomieszczeniu i nie masz możliwości ucieczki, jak postępujesz?

podstawową czynnością jaką powinieneś wykonać jest uszczelnienie drzwi. Można w tym celu posłużyć się namoczonymi ręcznikami umieszczając je zwłaszcza przy dolnej szczelinie drzwi. Będzie to stanowić dobrą ochronę przed przedostawaniem się trującego dymu do środka.

18. Jakie są objawy oparzenia słonecznego?

Objawy: zaczerwienienie i bolesność skóry, możliwe swędzenie, pęcherze, gorączka, ból głowy.

19. Jakie są objawy przegrzania?

Objawy: Osłabienie, zawroty głowy, pragnienie, nudności i wymioty, kurcze mięśni (zwłaszcza nóg i brzucha), utrata przytomności.

20. Jak postępujemy w przypadku oparzenia słonecznego? W jaki sposób udzielmy pierwszej pomocy?

Pierwsza pomoc: weź chłodny prysznic, użyj mydła aby usunąć olejki (kremy). Miejsca oparzone polewaj dużą ilością zimnej wody. Jeśli na skórze wystąpią pęcherze, zrób suchy, sterylny opatrunek i skorzystaj z pomocy medycznej.

21. Jak postępujemy udzielając pierwszej pomocy u osoby, u której wystąpiło przegrzanie?

Pierwsza pomoc: Połóż poszkodowaną osobę w chłodnym miejscu (nogi unieś na wysokości 20-30 cm). Poluzuj ubranie. Użyj zimnej, mokrej tkaniny jako okładu do obniżenia temperatury ciała. Podawaj do picia wodę z solą małymi łykami. Jeśli wystąpią nudności, odstaw wodę. Jeśli wystąpią wymioty, szukaj natychmiastowej pomocy medycznej. W przypadku utraty przytomności przy wyczuwalnym oddechu i tętnie, ułóż poszkodowanego na boku

22. Jak chronić się przed gorącem, gwałtownym ociepleniem?

Utrzymuj chłodne powietrze wewnątrz pomieszczeń poprzez stosowanie żaluzji w drzwiach i oknach. Zasuń zasłony, kotary.

Przebywaj wewnątrz pomieszczeń tak długo, jak to możliwe. Jeśli jest brak klimatyzacji, przebywaj na najniższym poziomie budynku, poza zasięgiem światła słonecznego.

Spożywaj zbilansowane, lekkie posiłki.

Regularnie pij duże ilości wody.

23. Podaj nr Tel na pogotowie ratunkowe: 999

24. Jak postępujemy w czasie wystąpienia suszy?

Podczas suszy

Zmniejsz zużycie wody.

Podlewanie trawników i mycie samochodów marnotrawi wodę.

Gdzie tylko możliwe używaj wielokrotnie tej samej wody.

25. Podaj nr Tel na policję: 997

26. Jak postępujemy w przypadku otrzymania przesyłki niewiadomego pochodzenia?

A. Umieścić tę przesyłkę w grubym worku plastikowym, szczelnie zamknąć.

B. Worek ten należy umieścić w drugim grubym plastikowym worku, szczelnie należy zamknąć, zawiązać supeł i zakleić taśmą klejącą.

C. Paczki nie należy przemieszczać. Należy pozostawić ją na miejscu.

D. Powiadomić lokalny posterunek policji (nr policji: 997; komórka 112) lub straż pożarną (tel nr 998).

27. Co to znaczy, że przesyłka jest niewiadomego pochodzenia?

1. brak nadawcy

2. brak adresu nadawcy

3. przesyłka pochodzi od nadawcy lub z miejsca z którego nie spodziewamy się należy:

28. Jak postępować w przypadku otwarcia przesyłki niewiadomego pochodzenia, w której znaleźliście pył, kawałki, blok, galarete, pianę lub inną substancję płynną?

Możliwie nie naruszać tej zawartości: nie rozsypywać, nie przenosić, nie dotykać, nie wąchać, nie powodować ruchu powietrza w pomieszczeniu (wyłączyć systemy wentylacji i klimatyzacji, zamknąć okna).

Należy całą zawartość umieścić w worku plastikowym, zamknąć go i zakleić taśmą lub plastrem.

Należy dokładnie umyć ręce.

Zakleiony worek umieścić w drugim worku, zamknąć go i zakleić.

Ponownie dokładnie umyć ręce.

W przypadku braku odpowiednich opakowań należy unikać poruszania i przemieszczania przesyłki.

Bezwzględnie powiadomić lokalny posterunek policji (nr policji: 997; komórka 112) lub straż pożarną (nr 998) i stosować się do ich wskazówek.

Po przybyciu właściwych służb należy bezwzględnie stosować się do ich zaleceń.

29. Jak należy postępować aby zapobiec wystąpieniu epidemii?

- dbać o higienę osobistą, przede wszystkim często myć ręce, pić wodę przegotowaną, pokarmy spożywać po ugotowaniu, a po dokładnym umyciu te, które nie mogą być gotowane;

- dezynfekować przedmioty, na których mogą być zarazki chorobotwórcze, tj. przede wszystkim te, z którymi stykali się chorzy, a zapobiegawczo te, które są używane przez wiele osób;

- utrzymywać w należytym stanie urządzenia do zaopatrywania w wodę oraz do odprowadzenia ścieków i nieczystości;

- osoby które są nosicielami zarazków przewodu pokarmowego, nie mogą przygotowywać żywności;

- osoby, które przebyły żółtaczkę zakaźną, obowiązane są do zgłaszania tego faktu pielęgniarce i laborantce, ponieważ mogą być nadal nosicielami wirusa,

- nie kupuj żywności (mięsa, grzybów) z niewiadomego źródła, może być zarażona;

- zwróć uwagę na wygląd i stan opakowań, czytelność etykiet, termin przydatności do spożycia wszelkiego rodzaju żywności;

- chronić produkty spożywcze przed muchami i zabrudzeniem;

- nie jeść surowego i półsurowego mięsa;

- stosować szczepienia ochronne i przestrzegać terminów ich wykonywania;

- żywność przechowywać w odpowiednim do tego miejscu;

- ograniczyć kontakty bezpośrednie ze zwierzętami;
- przestrzegać zaleceń zawartych w ogłoszeniach i komunikatach o wystąpieniu ognisk chorób zakaźnych np. o wściekliwość;
- w razie jakichkolwiek wątpliwości związanych ze stanem sanitarnym obiektów i dystrybucją żywności, należy swoje uwagi zgłaszać do terenowych stacji sanitarno- epidemiologicznych;

Opr. K. Fulara-Potoczny